
Báthori Csaba

ÁMOKVILÁG

Dehogy késem le magamat, csak a
harmónia mellékvágánya csábít,
hogy a falhoz vagy a földhöz verjem a
szomszédasszonyt, az anyanénibácsit

a lármás konyhaablak mögött. Ki tudná,
milyen lények ünnepelnek itt karácsonyt,
s hogy a kockavirágok mögött porrá
vagy hamuvá válandó halandókra ráront-

e az ünnep alatti s utáni csend komorúsága?
Én ki se dugom magamból arcom,
se az emberek közé, se a világba
nem férkőzöm, nem hurcolom harcom,

hanem itt tekeredek rezge ideáim
gyenge láncára a sutban, a kályha
tövében, ahol nappali fénnel, hátszín
vörössel ég bőröm és létem ámokvilága.

ELBESZÉLÉS

Valamim volt, akárhány évem
számolom, hajdanában, úgyhogy
van ma is, bár kevesbedésem
szemmel látható. Eluralkod-

ott bennem a mohó nyerőgép,
habár egy kis szélütés is bolyong már
semmittevésém tettetesképp
izgatott pályáin. A leltár,

a számla, izé, mi lehetne?
Veszteség, nyereség, bohócság,
ámok mindenért, epekedve
lógó nyelvvel szalámi és mák

ízéért. Vagy női sósbórszesz
ízéért. Legyen pina, most kimondtam!
És ha akarsz, haver, leköphetsz,
vagy kutakodhatsz a monyómban,

mi tévedt el megalvadt ösztönömben.
Mert bár veszteglek, mint egy mélygarázsban,
csupa ácsorgás a vérképem, ötven
leszek, azért még tudom, merre szálltam,

ha elvitt egy illat- vagy állat-
felhő, és húú! újra hallom bebúgni
döglött gépparkom hullabágyadt
aggjait. Érzem magam istenülni, múlni.

AKAROK JÁTSZANI, DE

*(Játék Kosztolányi Dezső: AKARSZ-E JÁTSZANI?
című versének olvasása közben)*

Hát hogyne, hogyne játszana az ember,
de mindig? mindig? csak a szerelemmel,
macskámmal, kutyámmal, kisvonatommal.
Hiszen ha este hétkor hazaestem,
nem azt keresem én, nem a sötétet,
az ágyat, asszonyt keresi a testem,
s hogy a kenyere barnás vagy fehérebb.
Fontosság kell reggel nyolctól hétig,
egyébként kiskirályok letaposnak,
és semminek csak papok s csak derékig
örülnek, az alatt szívesen olvad
a férfi bennük s asszonnyal golyóznak.
Hogy tiszta szívvel? Nézd, Dezső, Attilát
szívestül-jóságostul betemették,
akik száz évre vadul megutálták,
végül nem fedte más be, csak a kék ég.
Akart volna lenni, ha van mit enni,
s egy darabig, nem? vígan fütyürészett –
aztán durván lerántotta a semmi,
hogy úgy végezze, játszva, mint a részeg.
Boldog férfi, nem színlelt szerető:
egy idő után mind csak ezért él-hal,

más komoly játékra ma senki nem vevő,
 legfeljebb táppénzen, vagy más izékkal,
 reményekkel kitömve, hogy hát mindörökkön
 él majd, istennel felhőn játszadozva,
 s halála „szabadság” lesz, és nem börtön,
 vagy egyéb csinos, puccos égi fogda...
 De már idő sincs játszani: ma minden játék,
 eldobható papírbili az élet,
 minden komoly szó napóleoni ajándék,
 játékos démonok mindenkit kiheréltek,
 s a halál csak egy földi lyukat fúró szándék.
 Tehát én, Dezső, játékos halott-társ,
 csak teveled indulnék szkanderezni,
 de nem megyek: máshoz kell kéz-lerántás
 e honban, hol a Szent Jobb kapós és a semmi.

Győri László

A KÖLCSÖNZŐ

Mint ornamentika–könyvtár szakos egyetemi hallgató kötelező gyakorlatomat a Tudományos Nagykönyvtárban végeztem, amely az egyik legrégebbi volt Magyarországon, még Vitéz János alapította Nagyváradon, és Corvin János telepítette Budára, ahonnet a XVIII. században költözött mostani helyére.

Volt vagy tíz emelet könyve, sok millió kötettel, a kódexeket, az ősnymotványokat páncélszekrényben tartották, s kiemelték belőle egyet-egyet, hogy eladják őket a nemzetközi feketepiacon, évekig a kutya sem kereste őket, csak akkor derült ki, hogy láb-
 ra keltek, amikor ki akarták őket állítani, vagy hasonmás kiadást óhajtottak belőlük készíteni. Mint gyakorló egyetemista, erről persze mit sem tudtam, csak később terjedt el a híre, de általában nem szivárgott ki, ügyes, ravasz igazgatói voltak a könyvtárnak. Egy-egy időre minden munkára beosztottak, udvart söpörtem, ruhatári cédulákat osztogattam, leltároztam, címleírtam, szakoztam, kölcsönöztem, sőt a pincében még könyvet is kötöttem, egyedül az igazgatói székbe nem ültettek bele. Bejártam a könyvtár minden zegét-zugát, kötelességből is, kíváncsiságból is. Micsoda arzenál! Tíz- meg tízezer könyv – az ősnymotványok kivételével – a kezdetektől egészen a XX. századig. Tízezer? Száz- meg százezer! Pergamenbe, kutyabőrbe kötött ritkaságok, de csak úgy a raktárban, a polcokon. Minden gyakorlaton részt vevő könyvtáros kötelességének érezte, hogy tucatjával hordja el őket. Engem ugyan – becsületszavamra! – nem vitt rá a lélek, nem is volt hová vinnem őket, kollégiumban laktam, úgy okoskodtam, majd alkalomadtán visszatérek, ha már lesz lakásom. A többiek még azzal sem törődtek, lopták őket, ami belefért. Saját két szememmel láttam, hogy a könyvtári hivatal